

2) стимулювання інноваційного бізнесу до залучення до технологічної співпраці між підприємствами на рівні постачальників, конкурентів, корпоративних клієнтів та інших контрагентів;

- фінансова та нематеріальна підтримка технологічного співробітництва на регіональному рівні;

- підвищення рівня інформованості про вигідність співробітництва;

- залучення широкого кола учасників для просування технологій у промислове виробництво;

3) заохочення підприємців до інвестицій в інновації;

- політика державної підтримки для інноваційних підприємств;

4) створення відповідної нормативної бази для підтримки ефективного розповсюдження інформації та розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури:

- розвиток навичок користування інформаційно-комунікаційними мережами через політику цифрової грамотності, надання фірмам засобів для можливості доступу до інформаційно-комунікаційних мереж;

- інвестування в розвиток сучасних високопродуктивних мереж як в межах країни, так і на основах міжнародної співпраці.

ВИДИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТІ ОЗНАК ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Д. В. СОКОЛОВ, ст. викл.

П. І. БОНДАРЕНКО, студентка

Комерційне підприємництво.

Ознаки діяльності. Відповідно до ст. 74 ГК державне комерційне підприємство є суб'єктом підприємницької діяльності, діє на основі статуту на принципах підприємництва, зазначених у ст. 44 ГК, і несе відповідальність за результати своєї діяльності усім належним йому на праві господарського

відання майном згідно з цим Кодексом та іншими законами, прийнятими відповідно до ГК.

Майно державного комерційного підприємства закріплюється за ним на праві господарського відання. Статутний фонд державного комерційного підприємства утворюється уповноваженим органом, до сфери управління якого воно входить, до реєстрації цього підприємства як суб'єкта господарювання. Мінімальний розмір статутного фонду державного комерційного підприємства встановлюється законом.

Консультаційне підприємництво.

Ознаки діяльності. У зарубіжній практиці комерційна, щільна консультація з питань управління отримала назву консалтинг. За визначенням Європейської федерації асоціацій консультантів з економіки і управління, менеджмент-консалтинг полягає в наданні незалежних порад і допомоги з питань управління, включаючи визначення і описку проблем і (або) можливостей, рекомендацію відповідних заходів і допомогу в їх реалізації.

Консалтингові послуги можуть здійснюватися і у формі усних разових рад. Однак найчастіше вони надаються у вигляді консалтингових проектів, що включають такі основні етапи: виявлення проблем (діагностики); розробка рішень, проекту; здійснення рішень, проекту.

Заключний етап залежно від обсягу проекту може займати від декількох днів до декількох місяців. Іноді контакти з клієнтами можуть бути і багаторічними.

Методи консультування можуть бути різними. Найбільш відомі і вживані – експертне, процесне і навчальне консультування. Експертне консультування – найбільш пасивна форма консалтингу. Консультант самостійно здійснює діагностику, розробляє рішення і рекомендації щодо їх впровадження. Клієнт лише забезпечує консультанта необхідною інформацією.

Здійснюючи процесне консультування, фахівці консалтингової фірми на всіх етапах розробки проекту активно взаємодіють із клієнтом, спонукаючи його висловлювати свої ідеї, пропозиції. Консультанти разом з

клієнтом аналізують проблеми і розробляють пропозиції. Головне завдання фахівців навчального консультування – підготувати ґрунт для виникнення ідей і вироблення рішень. З цією метою вони проводять у клієнта лекції, семінари, розробляють для нього навчальні посібники, надаючи всю необхідну теоретичну і практичну інформацію.

На практиці в чистому вигляді жоден з перерахованих методів консультування не застосовується – використовуються, як правило, комбінації цих методів.

Виробниче підприємництво.

Ознаки діяльності. Виробниче підприємництво – це яка-небудь матеріальна, інтелектуальна, творча діяльність, яка пов'язана із проведенням продукції, товарів, наданням відповідних послуг, створенням певних духовних цінностей. Утримування цього виду підприємництва укладається в тому, що підприємець, використовуючи в якості факторів власні або придбані кошти праці й робочу силу, організує проведення продукції, послуг, духовних цінностей для наступного продажу покупцям з метою одержання прибутку. Виробниче підприємництво ставиться до числа найбільше суспільно необхідних і одночасно самих складних видів бізнесу. Воно не приносить так швидко прибуток, як інші види бізнесу, його прибутковість, звичайно, становить лише 10-12%.

У цьому зв'язку воно не є дуже привабливим для початку діяльності сучасних вітчизняних підприємців. Головна функція виробничого підприємництва – організація проведення (товарів, будівельних робіт, транспортних перевезень, послуг зв'язку й таке інше).

На розвиток виробничого підприємництва в Україні сьогодні суттєво впливають такі негативні явища, як відсутність нормальної законодавчої бази, недосконалість податкової системи, незахищеність підприємців і тому подібне.

Різновиди виробництв, їх характеристика.

Під типом виробництва слід розуміти сукупність його організаційних, технічних та економічних особливостей, тобто комплексну характеристику

організації і технічного рівня підприємства, обумовлену ступенем його спеціалізації, складністю та стійкістю товарної номенклатури, розмірами і повторюваністю випуску виробів, а також масштабами виробництва.

На вибір типу виробництва випивають такі фактори: – номенклатура виробів, що випускаються – обсяг випуску продукції; – ступінь сталості товарної номенклатури підприємства; – характер завантаження робочих місць. Залежно від рівня концентрації і спеціалізації розрізняють три типи виробництва: одиничне, серійне, масове.

Тип виробництва на підприємстві визначається типом виробництва провідного цеху, а тип виробництва цеху – характеристикою дільниці, де виконуються найвідповідальніші операції і зосереджена основна частина виробничих фондів. Віднесення підприємства до того чи іншого типу виробництва носить умовний характер, оскільки на підприємстві і навіть в окремих цехах може мати місце сполучення різних типів виробництва. Одиничне виробництво характеризується широкою номенклатурою виготовлених виробів, малим обсягом їх випуску, виконанням на кожному робочому місці різномірних операцій.

У серійному виробництві виготовляється обмежена номенклатура виробів невеликими партіями. За одним робочим місцем, як правило, закріплено виконання кількох операцій.

Масове виробництво характеризується вузькою номенклатурою і великим обсягом випуску виробів, безперервно виготовлюваних протягом тривалого часу на вузькоспеціалізованих робочих місцях.

Тип виробництва впливає на особливості його організації, на економічні показники функціонування підприємства, на структуру собівартості виготовлюваної продукції, на рівень оснащення виробництва тощо.

Держава та орган, у сферу управління якого входить державне комерційне підприємство, не несуть відповідальності за його зобов'язаннями, крім випадків, передбачених цим Кодексом та іншими законами.

Збитки, завдані державному комерційному підприємству внаслідок виконання рішень органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, які було визнано судом неконституційними або недійсними, підлягають відшкодуванню зазначеними органами добровільно або за рішенням суду.

Державне унітарне комерційне підприємство може бути перетворено у випадках та порядку, передбачених законом, у корпоратизоване підприємство (державне акціонерне товариство). Особливості діяльності корпоратизованих підприємств визначаються Господарським кодексом та іншими законами.

Таким чином, державне комерційне підприємство є організаційно-правовою формою, у якій здійснюють діяльність комерційні юридичні особи, що є суб'єктами підприємницької діяльності. Оскільки державне комерційне підприємство є суб'єктом підприємницької діяльності, на нього поширюються положення розділу 4 ГК, що регламентує підприємництво.

Відмінністю державних комерційних організацій від інших комерційних юридичних осіб полягає в тому, що вони не мають права власності на майно, що закріплюється за ними.

Фінансове підприємництво.

Ознаки діяльності. Особливим видом комерційного підприємництва є фінансове (фінансово-кредитне). Об'єктом купівлі-продажу в цьому разі є дуже специфічний товар — гроші, іноземна валюта, цінні папери.

Для цього виду підприємництва гроші та цінні папери не тільки опосередковують товарообмінні операції, а й є основним об'єктом товарно-грошових відносин, перетворюючи їх на грошово-грошові або валютно-грошові.

По суті, підприємець має справу з продажем одних грошей за інші у прямій або непрямій формі. За неринкової економіки фінансове підприємництво було цілковито монополізоване державними органами, а здійснення його окремими громадянами або колективами вважалося

протизаконним. За ринкової економіки ринок грошей, валюти, цінних паперів має право на законне існування, і активними агентами цього ринку поступово стають комерційні банки, фондові біржі, підприємства, організації і навіть окремі громадяни-підприємці.

Право на здійснення громадянами операцій з цінними паперами закріплене законодавством України. Як і в інших видах комерційної діяльності, фінансово-кредитній угоді мають передувати аналіз ринку цінних паперів і маркетингова діяльність, пов'язана з пошуком, виявленням і залученням потенційних покупців грошей, валюти, цінних паперів, тобто майбутньої клієнттури. Згодом таку діяльність здійснюватимуть фондові біржі, що стануть, можливо, основними осередками фінансового підприємництва. Одночасно з виявленням потенційного покупця грошей, валюти, цінних паперів підприємець встановлює джерела їх отримання. Початковим власником фінансового товару може бути підприємець, який має гроші, валюту, цінні папери.

У цьому порівняно рідкісному для умов України випадку підприємець є продавцем цінних паперів або лихварем, що дає цінні папери (гроші, валюту тощо) споживачеві в борг за певну плату або під певний відсоток.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991.
2. Закон України «Про підприємства в Україні» від 27 березня 1991.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства, посібник; Київ: Атіка, 2006.
4. Варналій З.С. Основи підприємництва, навчальний посібник; Київ: Знання-Прес, 2006.
5. Сизоненко В.О. Сучасне підприємництво, довідник; Київ: Знання-Прес, 2007.
6. Яшків С.В. Політична економія: Підручник. Київ: Знання, КОО, 2003.

7. Виговська В. В. Іляш О.І. Малий бізнес України: сучасний стан і тенденції розвитку В. В. Виговська О.І. Іляш Актуальні проблеми економіки. 2009. № 1. 59-64 с.

8. Фінансова стратегія в управлінні підприємствами: [монографія] / А.Г. Семенов, О.О. Єропутова, Т.В. Перекрест, А.В. Линенко. Запоріжжя: КПУ, 2008. 188 с.

ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

В. В. КОНЕНКО, канд. екон. наук, доцент,
*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Результативність є важливим аспектом при управлінні та вдосконаленні бізнес-процесів будь-якого підприємства, що відображає результати та характеризує можливості бізнес-процесів.

Розглядаючи та аналізуючи роботи з оцінки результативності бізнес-процесів, було відзначено, що більшість розробок у цій галузі було зроблено стосовно систем менеджменту, що базуються на процесному підході.

Аналіз наукових праць у сфері формування та оцінки результативності бізнес-процесів підприємства [1-3] дозволив сформулювати ряд висновків, що об'єднують дослідження вчених у цій галузі:

– в умовах ринкових відносин, де основними характеристиками зовнішніх факторів є мінливість та невизначеність, результативність є важливим показником такої динамічної системи, як підприємство і виявляється внаслідок взаємодій між бізнес-процесами, а також взаємодії із зовнішнім середовищем;

– результативність характеризує бізнес-процес з погляду досягнення поставлених цілей та запланованих результатів у виробничо-господарській,